

tapljati oba. Potapljačoma je skušal pomagati svak, a tudi njega so zgrabili valovi in so bili vsi trije v največji nevarnosti, da utonejo. V Savo se je pognal policijski stražnik, kateri je rešil fanta in svaka. Neki uradnik, ki je bil med kopalci, je skušal pomagati Mehori, pa se ga je ta v smrtnem strahu tako krčevito in nerodno oklenil, da se mu je komaj izvil in je mladi učitelj zginil v valovih Save.

**Ponesrečenec umrl v materinem naročju.** V Podbrdu pri Moravčah na Kranjskem je obiral lipovo cvetje 21 letni Joško Urbanija. Veja, na kateri je stal, se je zlomila, obirač je padel in si je prebil lobanjo. Kljub smrtnonevarni poškodbi ni čutil posebnih bolečin in se niti k zdravniku ni zatekel. Vozil se je po nesreči celo s kolesom. Naenkrat mu je začela otekati glava na prebitem mestu, postalo mu je slabo in je umrl v materinem naročju.

### POŽARI

V Laškem pod starim gradom je zgorela senena šupa, last g. Martina Poteka. Šupa je bila polna sena. Na pomoč pribrzeli gasilci so storili svojo dolžnost.

Ob Ptujski cesti je povzročil gozdni požar posestnikom Rafaelu Horvatu, Francu Uibinu in Alojziju Helerju iz Dogaš pri Mariboru 20.000 din škode. Mariborski gasilci so po dolgotrajnem gašenju pri pomanjkanju vode ogenj omejili.

V Orlici pri Marenbergu je izbruhnil ogenj ob času opopolnanskega dela na polju v gospodarskem poslopju lesnega trgovca Maksa Snoheja. Radi silne vročine je bilo gašenje otežkočeno in je nad 80.000 din vredno poslopje zgorelo. Obenem je požar uničil pohoštvo, žito, seno in govinno najemniku Francu Ledineku, kateri je oškodovan za 25.000 din.

V Stopercah pri Rogatcu je zgorela posestniku Ignacu Elgartnerju 30.000 din vredna domačija.

Pri Sv. Antonu na Pohorju je na nepojasnen način nastal požar na žagi posestnika Mravljak Kristijana. Z žago vred je zgorelo 50 kub. metrov rezanega lesa, ki ni bil zavarovan. Škode

je za 60.000 din. Mravljak je s tem močno prizadet, kajti zavarovano je imel samo žago za 10.000 din.

Na Podvolovju nad Lučami v Savinjski dolini je uničil ogenj borov gozd, last uprave knezoškofijskih posestev Marijinega grada v Nazarjih pri Mozirju. Na kraj požara so pribrzeli lučki gasilci, kateri so radi pomanjkanja vode omejili nesrečo s kopanjem jarkov okrog ogroženega gozda. Zelo velika škoda še ni ocenjena.

Ob eni uri ponoči je izbruhnil požar v vasi Vrbičje pri Grosupljem na Kranjskem. Zgorel je posestniku Antonu Podržaju skoro nov kozolec dvojnik z 12 okni. Uničeno poslopje je bilo polno sena ter žita. Požrtvovalni gasilci so preprečili, da ni zajela nesreča vse vasi.

V noči je začelo goreti gospodarsko poslopje g. Ivana Groseka v Rošpohu pri Mariboru. Zgorela sta gospodarsko poslopje in živinski hlevi ter znaša škoda 100.000 din. Gasilci so obvarovali hišo, hlapci pa so rešili iz hleva še pravčasno 20 glav goveje živine.



Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobijo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

**JAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJ!**

178

V Zg. Dobrenju je uničil ogenj hišico Viktorju Lubi. Zgorel je tudi čebelnjak s čebelami. Na pomoč so prihiteli gasilci iz št. Ilija v Slov. goricah.

V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo med požari poročali, da je pri posestniku Kariu Demonte v Zamrkovi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah zažgal začasno opekarno 13 letni Jožef Tršovec. Sedaj nam o tem požaru poročajo sledeče: Opekarna g. Demonte je stalna in ne začasna in se nahaja v Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Požar je nastal radi prevelike vročine v opekarni in ni res, da bi jo bil sežgal 13 letni Jožef Tršovec.

### Razne novice

**Velika kulturna pridobitev.** Dne 22. julija je bila v Beogradu končno veljavno podpisana za dobo 15 let pogodba, po kateri bo zgrajena v Ljubljani (v Domžalah) nova 20 kilovatna radio-oddajna postaja in v Mariboru 4—5 kilovatna relejna postaja.

### Pojedina za 30.000 gostov

Kralj Avgust Poljski, ki je bil istočasno saški zborni knez, je imel vzdevek »sijačnik«, ker je nad vse ljubil bučne slavnosti in druge prireditve. Med njegovimi velikimi prireditvami je bila tudi gostija, ki jo je priredil v juniju 1730 v taborišču pri Zeithemu za 30.000 gostov. Obed so pripravili za vso armado, pred vsakim polkom so vzele kože in lobanje zaklanih volov. Poslastica za to gostijo je bila 14 komolcev dolga pogača, ki jo je moral rezati neki tesar s tri komolce dolgim nožem. Vsak vojak je dobil nov lesen krožnik z vžganimi okraški in napis. Teh 30.000 krožnikov so morali vojaki in častniki po končani gostiji na povele zagnati v Labo. Veleto je bil s plavajoči-

## V mrežah greha

29

»Poskusil sem, a ker mi angleščina dela težave, sem pustil knjige.«

»Učite se! Saj imate večerne učne tečaje.«

»Hvala lepa!« je nejevoljno odvrnil jetnik. »Polleg drugega trpljenja se naj še z učenjem mučim!«

»Ne bo vam škodovalo. Nekoč sem čitala o nekem jetniku, ki se je v ječi lotil prava. Na koncu je toliko znal, da je sam vzel svojo zadevo v roke in dokazal svojo nedolžnost.«

»Jaz se bom tudi brez tega rešil.«

»Zdi se mi, da z vami ni mogoče pametno govoriti,« je nekoliko ostro odvrnila Alojzija. »A lahko se zgodi, da boste obžalovali svojo nemarnost.«

Stražnik je javil, da je ura obiska potekla. Dekle se je poslovilo.

Po dekletovem odhodu je Štefan dolgo razmišljal o razgovoru in konec razmišljanja je bil ta, da je vprašal nadzornika, kaj mora storiti, da bo lahko obiskoval večerni učni tečaj.

»Nič drugega kakor to, da boš trikrat na teden prihajal k pouku.«

Štefan je v resnici začel obiskovati večerni tečaj. Šola je bila prijetna sprememba po delu v tovarni.

Začel je pri najnižji stopnji. Učenje mu je čisto povzročalo težave in mučila ga je skušnjava, da bi prenehal z njim. Potem pa se je spomnil Alojzijinih besed o jetniku, ki si je sam izbojeval prostost in se je z novo vmeno lotil dela.

Po nekaj mučnih tednih so učitelji odkrili v njem skrite zmožnosti in so se posebej zanimali zanj. Tudi oni sami so bili kaznjenci. Dr. Larsen je bil zaprt zaradi prepovedanih zdravniških poizkusov. Znal je angleško, francosko, nemško, latinsko, grško. — Dr. Levy je bil odvetnik in so ga zaprli zaradi hujškanja zoper oblasti. Zelo dobro je obviadal zgodovino.

Štefan je hitro napredoval. V kratkem času je prekosil vse tovariše. Pri učenju mu je bilo v veliko korist čitanje. Knjige so mu postale najboljše prijateljice. Predvsem so ga zanimale raznovrstne znanstvene knjige. V glavo si je vtepel, da mora posnemati onega jetnika, ki je v zaporu končal pravo.

Tovariši so opazili Štefanov napredek in so se mu čudili. Griskas se mu je spočetka posmehoval, a sedaj ga je tudi on občudoval.

Njegov napredek je opazila tudi Alojzija. Pisma, ki jih je od njega dobivala, so bila čisto drugačna kakor prej. Veselila se je in fanta vzpodbujala k nadaljnjemu delu.

Pridobljeno znanje v Štefanu ni zmanjšalo sovrastva do Nine, Grenhuta in Skanlona. Nasprotno. Še bolj se je začel zavedati svoje vrednosti in krivice, ki se mu je bila zgodila. To je vzbujalo v njem vse večjo maščevalnost. Često je sanjari o tem, da se bo po osvoboditvi lotil dela, postal bo bogat in slaven in potem bo dokazal svetu, kak zlobnež je Skanlon in s tem mu bo vzel ugled.

Pogodbo za izrabo novih radio-postaj je prevzela Prosvetna zveza, ki bo v 20 mesecih od dneva veljavnosti pogodbe postavila omenjeni novi postaji, ki sta za Slovenijo velika ter zelo važna kulturna pridobitev.

Slovensko gledališče v Mariboru bo proslavilo letos v jeseni 20 letnico svojega rednega obstoja, svoje začetke, razvoj in uspehe bo pa pokazalo že na velikih jubilejnih gledaliških razstavi ob priliki VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta.

Narodopisna razstava bo nova posebnost letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Pokazala bo naš narodnostni položaj in bo zato velike važnosti in nedvomno vsestransko zanimiva.

Veselični park na razstavišču VIII. Mariborskega tedna, ki je bil že doslej najbolj privlačna stran prireditve, bo znatno večji in popolnejši kot je bil prejšnja leta. Razen tega bodo do otvoritve tedna končana tudi tlačkvalna dela v Prešernovi ulici, po kateri se vrši glavni promet prireditve. To bo dalo tednu novo, vse bolj privlačno lice.

Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. Sinovi dobrih katoliških družin, ki obiskujejo državno realno gimnazijo ali meščansko šolo, se sprejemajo pod ugodnimi pogoji v Dijaški dom v Ptuj. Vzgoja stoni na verski podlagi, izbira poklica svobodna. Učenci I. razreda se lahko vpišejo tudi v humanistično vzporednico. Zavod stoji tik ob gimnaziji. Pišite po brezplačni prospekt na Vodstvo dijaškega doma v Ptuj.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra 1939. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, se vrši prvi tečaj zimeke šole. Letos se torej sprejemajo učenci v letno in zimsko šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovanje z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu.

Na koncu tretjega leta svojega jetništva ni gojil jeze samo do svojih sovražnikov in vse človeške družbe, marveč tudi — do Boga. Prej je upal, da ga bo Bog rešil. A ko je to upanje zaspalo v njem, je z bridkostjo mislil na Boga. Zdelo se mu je, da Bog ne misli nanj.

V tem času se je nekoliko bolj začel zanimati zanj katoliški župnik Burke, ki ga je že tudi prej večkrat obiskal.

Župnik je bil posebne vrste človek. Dasi je bil zelo pobožen in goreč, vere spočetka ni nikomur vsiljeval. Iz dolgoletne izkušnje je vedel, da vsiljena in prisiljena stvar ni dobra. Po tem spoznanju se je ravnal zlasti v kaznilnici. Z jetniki je bil zelo prijazen. Razgovarjal se je z njimi o vseh mogočih stvarih in jih tolažil. Verske stvari je le mimogrede omenil in pri tem čakal, da bodo jetniki sami izrazili željo po tem in onem. Šele v slučaju, da je ta ali oni dolgo časa ostal trdovraten, ga je naravnost opozoril na izvrševanje verskih dolžnosti.

Tako je postopal tudi s Štefanom. Kako je z jetnikom verskem pogledu, je kmalu spoznal. Vsiljiv ni hotel biti. Tuintam mu je rekel kako besedo o molitvi, trpljenju, sv. zakramentih. Na veliko nočno spoved ga je vsako leto opozoril, a ker Štefan ni izrazil želje, da bi se spovedal, ga je pustil pri miru.

Sedaj pa se je bolj resno lotil jetnika. Nekega jutra pred veliko nočjo je po Štefanovi izjavi, da je Bog pozabil nanj, naravnost vprašal:

»Ali ste še sploh katoličan?«

## KIPI KRISTUSA KRALJA

Dobili smo novo zalogo izredno lepih kipov Kristusa Kralja, visoki 20, 30, 40, 65 in 85 cm, sedeči in stoječi, za dom, kapelice in cerkve! Oglejte si te kipe v Mariboru v Cirilovi, Koroška 5!

čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Hkratu se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 75 do 300 din — po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca — in se plačuje mesečno vnaprej. Vse ostale podrobnosti se zvedo pri ravnateljstvu šole.

Dekliški krožki! Našla se je pelerina z imenom Domnik Hilda. Lastnica naj piše po njo na naslov: Dekliški krožek Laško.

## Obžalovanja vredni slučaj

Preobilni alkohol in izzivanje rodila uboj ter pokolj. Na Brdih pri Slovenjgradcu sta popivala v krčmi: 28 letni hlapec Fr. Čretnik in njegov tovariš Franc Pušnik. Na večer se je pojavil z nožem v roki na pragu gostilne hlapec Franc Slemenšek, znani razgrajač in doma iz Ptuja. Pognal se je proti Čretniku, s katerim sta bila v sporu. Čretnik se je umaknil nožu, nakar je surovina oklofotal Franca Pušnika, ki je pograbil v silobranu žepni nož in z njim smrtno zabodel izzivača. Zabodeni je imel še toliko moči, da se je zavlekel 150 m od krčme, kjer je izdihnil. Istočasno je obkral Čretnik Jurija Šmona, delavca iz Dovž, ki je prišel skupaj s Slemenškom. V nogo ranjenega so oddali v slovenjgriško bolnišnico. Orožniška patrulja iz Slovenjgradca je odredila prevoz. trupla v

mrtvašnico v Šmartno. Hlapca Pušnik in Čretnik sta bila odpeljana v zapor. Žalostna krvava dogodka sta vzbudila po vsej mirni okolici upravičeno ogorčenje radi pijančevanja, ki povzroča skoro vse pokolje in surovosti na deželi.

Iz ljubosumnosti obkral dekleta. V mariborsko bolnišnico so prepeljali z zabodljajem v roko in želodec 23 letno šiviljo Anico Damiš iz Studencev pri Mariboru. Mlado dekle je nevarno obkral v prepiru in iz ljubosumnosti Viljem Stauber iz Maribora.

V kratkem času dvakrat oškodovan od vlomilca. V našem listu smo že poročali, da je dobil trgovec Anton Štok v Kamnici pri Mariboru nezaželjen nočni obisk pred tremi tedni. Vlomilci so mu odnesli tedaj raznega blaga za dva jurja. Te dni je najbrž isti vlomilec ponovil obisk in je povzročil Štoku 2500 din škode.

Razkrinkan vlomilec. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je bilo odnešenega iz zaklenjenega podstrešja Matildi Knehtl raznega manufakturnega blaga za 2000 din. Orožniki so ugotovili s pomočjo šivilje M. Srdinšek, da je tat 22 letni Pavel Dvoršak iz Ciglencev. Preiskava pri Dvoršaku je razkrila celo zalogo blaga, ki izvira iz raznih drugih tatvin, katere so se dogajale po mariborski okolici in bodo najbrž sedaj pojasnjene.

Zagonetna smrt dveh mladih. V Lipovcu pri Škofji vasi v okolici Celja sta postala žrtvi zagonetne smrti 20 letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Leskovca pri Škofji vasi in 17 letna posestniška hči Hedvika Novak iz Arclina pri Vojniku. Ob treh zjutraj sta odjeknila dva strela, od katerih eden je končal življenje Hedviki, druga krogla pa je zadela Vrečka v desno senice. Ob pol štirih so poklicali na pomoč celjske reševalce. Hedvika je izdihnila kmalu po prihodu reševalcev, ki so naložili v brezupnem stanju Vrečka in ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbi.

»Kakor se vzame,« je ravnodušno odvrnil Štefan. »Kako naj to razumem?«

»Tako, da se tega ne sramujem, da sem krščen, a vsega, kar duhovniki učijo, ne morem verovati.«

»Na primer?«

Štefan je nekaj časa mislil.

»Na primer tega, da bi moral hoditi k spovedi. Zakaj?«

»Prvič zato, ker bi vam bilo to v korist,« je mirno odgovoril duhovnik, »drugič...«

»Pustite naštevaje. Taki razgovori me dolgočasijo.«

»Mogoče še tega niste slišali, kar vam hočem povedati!«

»Nočem poslušati. Oprostite mi! Nočem vam oporekati, toda po svoji pameti hočem ravnati.«

»Prav, sinko!« je ljubeznivo odvrnil župnik.

»Toda, če me boste kdaj potrebovali, recite nadzorniku. Bog vas blagoslovi!«

Nasmehnil se je in odšel. Štefan se je zamislil. Župnik se mu je dopadel, ker je imel na sebi nekaj, kar je človek moral vzljubiti. Tudi od drugih je samo dobro slišal o njem. Nekoč je eden izmed jetnikov dejal, da se župnik Burke ne boji nikogar in ničesar.

Pole župnika se je tudi kaznilniški protestantski duhovnik Atkins zanimal za Štefana. Tuintam ga je vabil, naj bi se udeležil ob nedeljah evangeličanske službe božje. Fant se je enkrat odzval. Pridiga ga je dolgočasila, zaradi tega drugič ni šel.

mi krožniki kar posut in vsa mesta, ki ležijo ob njem do morja, so na ta način zvedela za gostijo, ki jo je kralj priredil svojim vojakom.

## Vellkopotezni načrt

V vasi Magnetu na Francoskem bodo napravili letos zanimiv poskus. Poskusiti hočejo, kako se bo obnesla izredno poljedelska občina, če jo popolnoma elektrificirajo. V vse kmečke hiše bodo vgradili, oziroma že postavljajo najnovejša električne aparate. Kmetice bodo molze z elektriko, z elektriko bodo izdelovale maslo in kuhale. Po poljih bodo vozili električni plugi in kmetje se bodo zvečer gredli ob električnih pečeh. Prijetno je pri tem poskusu to, da dobe kmetje vse električne priprave in tok zastonj, vsaj za to poskusno leto. Skupina